

Sygn. akt: I C 1125/17 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Pręczek
Protokolant:	sekretarz sądowy Katarzyna Rogucka

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2018 r. w Lidzbarku Warmińskim na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) z siedzibą w W.

przeciwko E. J.

o zapłatę

- zasądza od pozwanej E. J. na rzecz powoda (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 234,49 zł (dwieście trzydzieści cztery złote 49/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia (...) do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- zasądza od pozwanej E. J. na rzecz powoda (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 66,57 zł (sześćdziesiąt sześć złotych 57/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Agnieszka Pręczek

Sygn. akt I C 1125/17 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej E. J. kwoty 1.103,66 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że wiarytelność dochodzona przez powoda wynika z braku zapłaty przez pozwaną faktur z tytułu umowy abonenckiej zawartej z pierwotnym wierzycielem (...) SA oraz kary umownej z tytułu braku zwrotu sprzętu- dekodera. Powód nabył wiarytelność wynikającą z tej umowy na podstawie umowy przelewu.

W dniu 06 września 2017 r. (...) wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Pozwana E. J. złożyła sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty podnosząc zaskarżając go w całości podnosząc, że pierwotny wierzyciel zażądał należności niezgodnych ze stanem faktycznym.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw pozwanej wskazał, że wiarytelność dochodzona niniejszym pozwem wynika z umowy abonenckiej zawartej w dniu (...) r., która nabył w dniu (...) r. należność wynika z brak opłacania opłat abonenckich oraz kary za brak zwrotu sprzętu w terminie.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2018 r. pozwana oświadczyła, iż zwróciła sprzęt i przedłożyła pokwitowanie zwrotu dekodera. Pozwana zanegowała obciążenie ją karą dodając, że wysokość tej kary jest rażąca a zapis umowy jest klauzulą niedozwoloną. Pozwana oświadczyła, że wie iż jest winna za abonament i wnosi o oddalenie roszczenia co do kary. Ponadto pozwana dodała, że wierzytelność wskazana przez powoda dotyczy innej osoby.

Powód podtrzymał swoje żądanie wskazując, iż pozwana winna wykazać wystąpienie przesłanek usprawiedliwiających zredukowanie kary umownej. Powód przedłożyć prawidłowy wydruk zakupionej wierzytelności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) r. (...) SA z siedzibą w W. zawarł z pozwaną umowę abonencką nr (...). Na jej podstawie powód zobowiązał się do rozpowszechniania programów telewizyjnych i radiowych w sposób cyfrowy z wykorzystaniem dekodera. Dekoder M. (...), (...) - (...) i (...) - (...) pozostały własnością operatora i zostały oddane abonentowi do bezpłatnego używania na czas obowiązywania umowy.

Integralną częścią umowy był regulamin umowy o abonament. W regulaminie zastrzeżono, że operator oddaje abonentowi w posiadanie sprzęt operatora z chwilą podpisania protokołu, zaś abonent ponosi odpowiedzialność za utratę, zniszczenie lub uszkodzenie. Niezwłocznie po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy abonenckiej abonent jest obowiązany zwrócić sprzęt w terminie do 30 dni od rozwiązania/ wygaśnięcia umowy. W przypadku braku wykonaniu powyższego obowiązku, abonent zobowiązany był uiścić na rzecz operatora karę umowną określoną w cenniku operatora.

Według cennika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. obowiązującego od dnia 18 czerwca 2013 roku, cena dekodera (...) wynosiła 340 złotych.

Pozwana nie rozliczyła się z operatorem z tytułu świadczenia na jego rzecz usług telewizji kablowej przez (...) SA. I tak faktura:

- na kwotę 5 zł z tytułu abonamentu (...) płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 5 zł z tytułu abonamentu Pakiet (...) płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 10 zł z tytułu abonamentu M. H. płatna do dnia (...) faktura na kwotę 49,99 zł z tytułu abonamentu (...) płatna do dnia (...) roku,
- faktura na kwotę 5 zł z tytułu abonamentu Pakiet (...) płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 10 zł z tytułu abonamentu M. H. płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 49,90 zł z tytułu abonamentu Pakiet F. M. (...) płatna do dnia (...) roku ,
- faktura na kwotę 5 zł z tytułu abonamentu za (...) płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 49,99 zł z tytułu abonamentu za Pakiet F. M. HD płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 5 zł z tytułu abonamentu za Pakiet (...) płatna do dnia (...) roku, faktura na kwotę 10 zł z tytułu abonamentu za M. H. płatna do dnia (...) roku,

W dniu (...) r. (...) SA zrehabilitował pismo zatytułowane „rozwiązanie umowy” ze skutkiem natychmiastowym z dniem (...) r. Dodatkowo obciążając pozwaną karą umowną w kwocie 340,65 zł za rozwiązanie umowy przed terminem na jaki została zawarta.

Tego samego dnia, tj. (...) r., pierwotny wierzyciel wystawił noty obciążeniowe na kwotę 130,95 zł z tytułu kary za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym. Następnie w dniu (...) r. noty na kwoty 340 zł z tytułu braku zwrotu sprzętu.

W dniu (...) r. pozwana zwróciła sprzęt: dekodery M. (...), dekodery (...) - (...) i dekodery (...) - (...).

W dniu (...) r. pomiędzy pierwotnym wierzycielem a powodem zawarto umowę przelewu wierzytelności.

W dniu (...) r. powód zreagował zawiadomienie zawarcia umowy przelewu wierzytelności wskazując kwotę nabytej wierzytelności 1.020,65 zł. W dniu (...)r. powód zreagował pismo wzywające pozwana do zapłaty kwoty 1.085,48 zł

Dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia(...) r. k. 25-53 i 120; umowa abonencka k. 56-64i 72-80; pismo rozwiązanie umowy k. 118-119; noty k. 65-67i 81-83; protokół zwrotu sprzętu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych odpisów i kopii dokumentów złożonych w sprawie oraz twierdzeń stron co do okoliczności niespornych. Należy stwierdzić, iż nie ma przeszkód, aby dopuścić jako dowody złożone kopie dokumentów, jeśli nie ma zastrzeżeń co do ich zgodności z oryginałem. Wprawdzie dokumenty te stanowiły dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., to stosownie do treści art. 233 § 1 k.p.c. Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego, a w konsekwencji, poczynił na ich podstawie ustalenia faktyczne, zwracając jednak uwagę, że dokumenty prywatne stanowiły jedynie dowód tego, że określone w nich osoby złożyły oświadczenia o treści w nich zawartej.

Wedle regulacji z art. 509 § 1 k.c. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, LEX nr 52661). Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta - zbywcę. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Nie budzi wątpliwości, iż wierzytelność (...) SA w W. została skutecznie zbyta na rzecz powoda, który w tym zakresie stał się następcą prawnym cedenta (sukcesja syngularna), a co za tym idzie podmiotem uprawnionym do dochodzenia spełnienia świadczenia pieniężnego na swoją rzecz. W procesie o zapłatę należności, opartym na twierdzeniu o nabyciu wierzytelności wskutek przelewu, badanie sądu obejmuje zarówno istnienie, jak i treść stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 października 2012 r., V ACz 810/12, LEX nr 1223197; zob. też art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym przelew jest bezskuteczny, wówczas gdy strony - wierzyciel i dłużnik - w umowie wyłączyły jego możliwość).

Bezsprzecznie istniał pomiędzy stronami niniejszego postępowania stosunek zobowiązaniowy, bowiem pozwana zawarła z poprzednim wierzycielem umowę abonencką.

Z uwagi na oświadczenie pozwanej co do braku kwestionowania obowiązku zapłaty za zaległy abonament Sąd mając na uwadze zgromadzony materiał dowodowy uznał w tym zakresie za udowodnione roszczenie powoda.

Zaznaczyć należy, iż dostarczanie drogą kablową programów radiowych i telewizyjnych, usług dostępu do sieci Internet oraz usług głosowych jest usługą telekomunikacyjną w rozumieniu art. 2 ust. 41 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 1489 ze zm.). Zawartą przez strony umowę należy więc uznać, za umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnej w rozumieniu art. 56 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy.

Z przedłożonego przez powoda materiału dowodowego wynikało, że pozwana w dniu 30 września 2013 roku zawarła z jego poprzednikiem prawnym umowę abonencką, na podstawie której dostarczano jej sygnał telewizji cyfrowej. Na podstawie tej umowy była zobowiązana do ponoszenia opłat abonenckich. Z tych względów roszczenie co do zapłaty kwoty 234,49 zł należało uwzględnić. W ocenie Sądu strona powodowa należycie wykazała wysokość zobowiązania pozwanej z tytułu dostarczenia jej sygnału telewizyjnego oraz termin wymagalności poszczególnych opłat. Przedstawiła również w sposób przejrzysty mechanizm wyliczenia skapitalizowanych odsetek

od każdej nieuregulowanej w danych miesiącu opłaty. W opinii Sądu powód udowodnił, przedstawiając dokumenty potwierdzające fakt istnienia w/w zobowiązania pozwanej względem powoda w zakresie nieuiszczenia zapłaty za usługi dostępu do kanałów telewizyjnych.

W tym zakresie roszczenie powoda co do skapitalizowanych odsetek od kwot zaległych opłat abonamentowych również podlegało uwzględnieniu w całości. Uzasadnia to przepis art. 481 § 1 k.c., który stanowi, iż w przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie pozwany pozostawał w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia głównego, tj. opłat abonamentowych. Mając na uwadze datę wniesienia powództwa (...)Sąd na podstawie art. 481 § 1 k.c. i art. 482 § 1 k.c. zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia (...) r. do dnia zapłaty.

Natomiast zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na uwzględnienie roszczenia powoda w pozostałym zakresie, tj. w zakresie obciążenia pozwaną karami umownymi w kwocie 130,95 zł, 340 zł i 340 zł. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddalaniu. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie dały podstaw do obciążania pozwanej tymi karami.

W pierwszej kolejności Sąd odnieść się do żądania kary umownej za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym. Przede wszystkim należy podkreślić, iż co do zasady operator ma prawo obciążyć abonenta obowiązkiem zapłaty kary z powodu rozwiązania umowy zawartej na czas oznaczony przed upływem okresu na jaki została zawarta, w sytuacji gdy udzielił abonentowi ulgi.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z ujętą w art. 483 § 1 k.c. definicją przez zastrzeżenie kary umownej strony ustalają, że naprawienie szkody wynikającej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy. Oprócz wspomnianego przepisu granice dopuszczalnego kształtowania konstrukcji kary umownej wyznaczają także kryteria wskazane w art. 358¹ k.c. i art. 58 § 1 i 2 k.c. De lege lata zastrzeżenie kary umownej może odnosić się wyłącznie do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania o charakterze niepieniężnym. Do przedmiotowo istotnych elementów zastrzeżenia kary umownej zalicza się określenie zobowiązania (albo pojedynczego obowiązku), którego niewykonanie lub nienależyte wykonanie rodzi obowiązek zapłaty kary. Karę umowną strony mogą bowiem zastrzec na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania w ogólności (zobowiązania obligującego dłużnika do świadczenia polegającego na daniu, czynieniu, zaniechaniu lub znoszeniu); mogą też powiązać karę z poszczególnymi przejawami niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (np. zwłoką dłużnika, spełnieniem świadczenia niewłaściwej jakości).

W uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11.04.2003 r. III CZP 61/03 (OSNC 2004, nr 5, poz. 69) podkreślono, że kategorię zobowiązania niepieniężnego w rozumieniu art. 483 § 1 k.c. należy rozumieć szeroko. Obejmuje ono z pewnością zobowiązania niepieniężne przewidujące świadczenia o charakterze majątkowym np. zawarcie umowy przyrzeczonej oraz niemajątkowym np. powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej. Podkreślono jednak, że w praktyce kontraktowej można zaobserwować zastrzeżenie kar umownych także na wypadek skorzystania przez jednego z kontrahentów z uprawnienia kształtującego np. wypowiedzenia umowy lub odstąpienia od niej. Takie rozwiązanie zastosowano w umowie łączącej strony. Pozwana zobowiązała się bowiem zapłacić powodowi karę umowną w razie rozwiązania z nią umowy przed upływem okresu wskazanego w umowie. Tym samym zastrzeżenie kary umownej nastąpiło nie na wypadek niezapłacenia lub zwłoki w uiszczeniu wynagrodzenia - jako niewątpliwie świadczenia pieniężnego. A zatem zapis umowny należało uznać za nieważny naruszający przepisy wskazane powyżej o karze umownej.

Przechodząc do kary przewidzianej za brak zwrotu sprzętu to należy wskazać że zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie

wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4). Art. 385³ k.c. zawiera katalog niedozwolonych klauzul umownych, wśród których znajdują się te postanowienia, które nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego (punkt 17). Przy czym klauzule wymienione w przepisie art. 385³ k.c. nie będą mogły być uznane za niedozwolone postanowienia umowne w szczególności wówczas, gdy były przedmiotem indywidualnych uzgodnień lub dotyczyły jednoznacznie określonych głównych świadczeń stron, bądź też gdy analiza treści umowy i wzorca oraz kontekstu sytuacyjnego wskazują, że postanowienia te nie naruszają równowagi kontraktowej.

Na gruncie niniejszej sprawy należy przyznać racje pozwanej, iż postanowienia umowy zawartej z pierwotnym wierzycielem oraz treść regulaminu i cennika, na podstawie których możliwe było obciążenie pozwanej tak wysoko karą umowną należało uznać za niedozwolone postanowienie umowne, o jakim mowa w art. 385⁽³⁾ pkt 17 k.c. Chociaż kara umowna mogła odzwierciedlać rzeczywistą wartość sprzętu w chwili zawarcia umowy, to jednak została ona uregulowana w taki sposób, że w żaden sposób nie uwzględniała naturalnego spadku jego wartości na skutek zużycia i postępu technologicznego. Z zasad doświadczenia życiowego wynika, że sprzęt taki ma określoną żywotność i zazwyczaj po upływie kilku lat nie nadaje się do dalszej eksploatacji. Dodatkowo, na skutek postępu technologicznego, który jeśli chodzi o telewizję cyfrową jest w ostatnich latach dość szybki, nawet sprawny sprzęt po upływie kilku lat nie posiada większej wartości, gdyż jest zastępowany przez nowsze modele, powalające na uzyskanie usług lepszej jakości. Na skutek tego wartość takiego sprzętu spada nie tylko wskutek jego naturalnego zużycia, ale też postępu technologicznego, który sprawia, że staje się on przestarzały. Dekodery były przez pozwaną eksploatowane wiele lat. Zwórczony przez pozwaną dekodery nie mógł więc mieć tej samej wartości rynkowej jak podczas zawierania umowy w 2013 r.. Ponadto na skutek korzystania z niego przez pozwaną przez długi okres i uiszczania należności z tytułu dostarczania sygnału telewizji cyfrowej przez usługodawcę, cena tego sprzętu uległa w rzeczywistości zwrotowi na rzecz dostawcy. Naturalną rzeczą bowiem jest, że przedsiębiorca uwzględnia spadek wartości swojego sprzętu kalkulując cenę usług i wlicza ją w cenę usług oferowanych abonentowi.

Zważenia wymaga, że w realiach niniejszej sprawy Sąd nie jest w stanie w żaden sposób zweryfikować czy należność z tytułu kary umownej jest zasadna i czy została prawidłowo obliczona, a tym samym, czy powód może domagać się skutecznie jej zasądzenia. Jak wynika z analizy umowy została ona zawarta na 29 miesięcy. A więc wątpliwości Sądu budził fakt do kiedy trwała umowa zawarta z pozwaną. Powód nie przedłożył dla Sądu dokumentu wskazującego czy umowa została przedłużona czy też aneksem zmienione termin jej obowiązywania. Ponadto powód przedłożył jedynie pismo zatytułowane "rozwiązanie umowy ze skutkiem na dzień (...) r." nie załączając dowodu doręczenia tego wypowiedzenia pozwanej. Tym samym Sąd przyjął, iż umowa nie została skutecznie rozwiązana. A zatem żądanie kar na tej podstawie było także niezasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania kary umownych.

O kosztach postępowania sąd orzekł w oparciu o dyspozycję art. 98 § 1 k.p.c. - zgodnie z zasadą ponoszenia odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany przegrał sprawę w całości, a więc na nim ciążył obowiązek zwrotu powodowi poniesionych kosztów procesu. W przedmiotowej sprawie powód złożył spis kosztów wnosząc o zasądzenie kosztów procesu w kwocie 2.117 zł. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem w punkcie 2 wyroku.

SSR Agnieszka Pręcerek

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)